

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 11 ianuarie 2022
(OR. en)

5152/22

LIMITE

AGRI 4
AGRIORG 2
WTO 4

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Aspecte legate de comerț în domeniul agriculturii - <i>Schimb de opinii</i>

În perspectiva reuniunii Consiliului Agricultură și Pescuit din 17 ianuarie 2022, se pune la dispoziția delegațiilor, în anexă, un document de informare care să le sprijine în pregătirea dezbaterii punctului sus-menționat.

Aspecte legate de comerț în domeniul agriculturii

1. **La șaizeci de ani** de la punerea în aplicare inițială a politicii agricole comune (PAC), Uniunea Europeană este cel mai mare exportator de produse agroalimentare din lume și al treilea cel mai mare importator de astfel de produse. Acest succes este în mod clar legat de PAC, care sprijină competitivitatea și inovarea, precum și obținerea de produse sigure, create în mod sustenabil, hrănitoare și de înaltă calitate, adaptându-se, în același timp, în mod constant pentru a realiza acest lucru la cel mai mic cost posibil și în modul care denaturează cel mai puțin schimburile comerciale, facilitând astfel respectarea de către UE a angajamentelor internaționale în materie de dezvoltare, cum ar fi sistemul generalizat de preferințe tarifare (SGP) și inițiativele „totul în afară de arme”.
2. Aceste realizări indirecte legate de comerț ale PAC, împreună cu abordarea cu succes a provocărilor recente asociate pandemiei de COVID-19 în ceea ce privește asigurarea aprovizionării cu alimente a consumatorilor europeni au demonstrat încă o dată, în special în contextul reformei PAC adoptate recent și al declarației comune adoptate de Parlamentul European, Consiliu și Comisie în cadrul acordului de reformă (14190/21 ADD 1), rolul complementar important al Consiliului Agricultură și Pescuit (și al grupurilor sale de pregătire) în formularea politicii comerciale a UE privind aspecte care afectează sectoarele care intră în sfera sa de competență. Acest lucru este valabil în special când vine vorba de a propune soluții care se dovedesc avantajoase pentru toate părțile interesate, cu respectarea în același timp a priorităților fundamentale, și anume securitatea alimentară, dezvoltarea durabilă și combaterea schimbărilor climatice, și, concomitent, cu sprijinirea, iar nu periclitarea, angajamentelor internaționale și inițiativelor în materie de politici ale Uniunii, în special în domeniul comerțului și al dezvoltării durabile.
3. În acest sens, Consiliul Agricultură și Pescuit a subliniat în repetate rânduri că, deși îndeplinirea angajamentelor UE în temeiul sistemului internațional bazat pe norme și față de țările partenere este importantă, este la fel de important să se protejeze competitivitatea sectorului agricol în fața măsurilor protecționiste care decurg din litigiile comerciale sau din alte decizii de politică externă și să se asigure conformitatea produselor agricole importate cu standardele europene.

4. Cel mai recent, Consiliul Agricultură și Pescuit a fost informat cu privire la ultimele evoluții ale chestiunilor agricole legate de comerț în cadrul reuniunii sale din noiembrie 2021. Este util să se menționeze următoarele evoluții, trecându-le totodată în revistă și pe cele anterioare.
5. Negocierile privind posibilul rezultat al celei de a 12-a Conferințe ministeriale a OMC (CM 12) continuă, după amânarea acesteia în luna noiembrie a anului trecut. Principalele patru chestiuni supuse discuțiilor sunt comerțul și sănătatea, subvențiile pentru pescuit, reforma instituțională a OMC și agricultura. O nouă dată nu a fost încă stabilită, deși India a solicitat organizarea unei conferințe ministeriale virtuale pentru a aborda problema răspunsului OMC la actuala pandemie, în special aspectele legate de proprietatea intelectuală (comerț și sănătate). În ceea ce privește componenta agricolă, toate aspectele discutate în noiembrie rămân în discuție, inclusiv îmbunătățirile în materie de transparență, sprijinul intern, concurența/restricțiile la export, deținerea de stocuri publice și accesul pe piață. Cu toate acestea, având în vedere pozițiile semnificativ divergente ale membrilor OMC, cel mai probabil rezultat al CM 12 rămâne un set de programe de lucru, care ar urma să orienteze negocierile viitoare fără a predetermina deznodământul acestora. Îmbunătățirea transparenței ar putea fi unul dintre rezultatele posibile, alături de un acord asupra unui element de restricționare a exporturilor (în esență, propunerea privind Programul Alimentar Mondial) și de programe de lucru privind sprijinul intern care denaturează comerțul și, eventual, accesul pe piață, precum și privind chestiunea deținerii de stocuri publice. Reușitele sunt posibile, dar nu sunt o certitudine, în principal din cauza pozițiilor divergente ale unora dintre principalii membri ai OMC. UE va continua să colaboreze în mod constructiv cu alți membri ai OMC pentru a valorifica progresele înregistrate până acum și pentru a evita regresele în cadrul negocierilor. În pofida amânării CM 12, la 15 decembrie 2021 a fost lansat un set de inițiative plurilaterale ale OMC, inclusiv trei inițiative privind comerțul și durabilitatea mediului, în cadrul cărora Uniunea Europeană s-a angajat să sporească rolul comerțului în lupta împotriva schimbărilor climatice și în acțiunile de protecție a mediului. Strâns legat de acest efort este apelul vicepreședintelui executiv al Comisiei, Valdis Dombrovskis, de a se pune bazele unei coaliții internaționale a miniștrilor comerțului în scopul promovării comerțului cu bunuri și servicii verzi, precum și de a se convoca, în 2022, o reuniune ministerială dedicată comerțului, climei și durabilității.

6. În ceea ce privește **repartizarea contingentelor tarifare în cadrul OMC** între UE și Regatul Unit după Brexit, a fost finalizat și semnat un acord cu Australia la 4 octombrie 2021. Acordul cu Noua Zeelandă a fost, de asemenea, parafat chiar înainte de Crăciun și va fi prezentat în curând Consiliului spre aprobare oficială. Nu au existat alte evoluții concrete în acest domeniu.
7. În ceea ce privește relațiile și negocierile bilaterale, în urma rezultatelor Consiliului **UE-SUA** pentru comerț și tehnologie și ale reuniunii G20 de la Florența, a fost semnat un acord administrativ la nivel tehnic pentru cooperarea dintre DG AGRI și USDA, în vederea dezvoltării eforturilor de colaborare și cooperare vizând schimbul de cunoștințe și informații și în vederea promovării înțelegerii reciproce legate de provocările agricole mondiale cu care se confruntă ambele părți. Acest acord completează dialogurile cu alți parteneri importanți, cum ar fi China, Japonia, Canada și alții, toate aceste dialoguri urmând să fie organizate în 2022.
8. În ceea ce privește acordul de liber schimb, negocierile cu **Noua Zeelandă** înregistrează progrese satisfăcătoare, dorința fiind de a le încheia cât mai curând posibil, însă acestea nu au fost încă finalizate. Comisia a indicat că vor fi necesare câteva concesiuni suplimentare, modeste, privind accesul pe piață al produselor lactate și al produselor din carne de vită – prin intermediul contingentelor tarifare – cu condiția ca alte poziții ofensive ale UE să fie acceptate, inclusiv cele mai recente solicitări ale statelor membre privind indicațiile geografice. Aceasta ar contribui la efortul de a obține un acord final în timpul runde finale de negocieri, preconizate pentru a doua jumătate a anului 2022. Se preconizează, de asemenea, că acordul cu Noua Zeelandă va include dispoziții novatoare privind dezvoltarea durabilă, inclusiv o trimitere la angajamentele de la Paris privind schimbările climatice, privind sistemele alimentare și bunăstarea animalelor ca elemente esențiale ale acordului, ținându-se seama de rezultatul revizuirii în curs de către Comisie a planului de acțiune în 15 puncte referitor la capitolele vizând dezvoltarea durabilă din acordurile de liber schimb, revizuire care urmează să fie finalizată în luna iunie.
9. O clauză de revizuire bazată pe revizuirea planului de acțiune în 15 puncte privind dezvoltarea durabilă și pe punerea în aplicare a Acordului de la Paris a fost, de asemenea, inclusă în negocierile cu **Chile**, care au fost finalizate recent la nivel tehnic. În ceea ce privește dispozițiile convenite privind accesul pe piețele agricole și indicațiile geografice din Acordul UE-Chile, acestea au fost prezentate de Comisie statelor membre în cadrul unor reuniuni tehnice ad-hoc la sfârșitul anului 2021.

10. În afară de aceasta, negocierile privind acordul de liber schimb cu **India** pe baza mandatului de negociere existent al Consiliului (care ar putea fi revizuit dacă se emit orientări politice relevante în acest sens) se vor relua la începutul anului 2022, împreună cu o negociere separată pe marginea unui acord privind indicațiile geografice. Pe de altă parte, nu s-au înregistrat recent progrese decisive în negocierile cu **Indonezia**, în timp ce negocierile cu **Australia** avansează foarte lent: o nouă rundă de negocieri va avea loc la primăvară. Rezultatele negocierilor privind acordurile de liber schimb cu **Mexic** și cu **Mercosur** nu au fost încă aprobate de Consiliu.
11. În ceea ce privește unele chestiuni bilaterale privind accesul pe piață, Comisia continuă totodată să exercite presiuni asupra **Rusiei** pentru a clarifica aplicarea noii legislații a acesteia privind etichetarea vinului, pentru a nu fi afectate indicațiile geografice ale Uniunii, inclusiv indicația „Champagne”, pe piața rusă. Interdicția impusă de Rusia asupra unui număr mare de produse agricole europene continuă. Comisia va solicita, de asemenea, consultări cu Rusia în contextul mecanismului de soluționare a litigiilor al OMC privind contingentele tarifare pentru lemn, în urma recenteii eliminări *de facto* a acestora de către Rusia, ceea ce a condus la creșterea taxelor la exportul de lemn aplicate față de UE. Începând cu 1 ianuarie 2022, **autoritățile belaruse** au introdus, de asemenea, o interdicție asupra anumitor exporturi agricole ale Uniunii, restricționând indirect și mai mult accesul pe piața rusă, având în vedere că o serie de produse agricole europene erau direcționate către Rusia prin Belarus, în urma interdicției din 2014.
12. Între timp, exporturile agroalimentare ale UE către **Regatul Unit** au revenit la nivelurile anterioare Brexitului, deși acest lucru nu este valabil și pentru importurile UE din Regatul Unit. Rămâne de văzut care va fi impactul procedurii vamale nou introduse pentru exporturile UE către Regatul Unit, al aplicării în 2022 a controalelor sanitare și fitosanitare exhaustive și al acordurilor Regatului Unit cu alți parteneri comerciali, cum ar fi Australia și Noua Zeelandă, care includ concesiuni semnificative privind accesul pe piața Regatului Unit pentru produsele agricole ale acestor țări. În același timp, Comisia s-a angajat în discuții intense cu Regatul Unit pentru a identifica soluții pe termen lung convenite de comun acord în ceea ce privește punerea în aplicare a Protocolului privind Irlanda/Irlanda de Nord, fără a iniția însă renegocieri cu privire la dispozițiile acestuia și fără a pune în pericol principalul său obiectiv politic. De asemenea, au început negocierile cu Regatul Unit în ceea ce privește relațiile cu Gibraltarul.

13. În cele din urmă, lucrările Comisiei înregistrează progrese în ceea ce privește raportul solicitat de Consiliu și de Parlamentul European în cadrul negocierilor privind adoptarea propunerilor de reformă a PAC, raport vizând o evaluare a „justificării și a fezabilității juridice a aplicării standardelor UE în materie de sănătate și mediu (inclusiv standardele privind bunăstarea animalelor, precum și procesele și metodele de producție proprii) în cazul produselor agricole și agroalimentare importate, precum și a identificării unor inițiative concrete pentru a asigura o mai bună consecvență în aplicarea acestora, în conformitate cu normele OMC”. Comisia și-a exprimat disponibilitatea de a prezenta unele constatări preliminare în cursul primelor trei luni ale președinției franceze. Raportul final ar trebui să fie gata în luna iunie.

Observații finale

14. Având în vedere aceste evoluții, ar fi oportun ca o discuție la nivel bilateral și multilateral privind direcția relațiilor comerciale ale UE cu țările terțe în ceea ce privește agricultura să fie purtată de Consiliu cu ocazia primei sale reuniuni din 2022.
15. Având în vedere adoptarea recentă a reformei PAC, cu elemente de durabilitate și de protecție a mediului mult mai ample, miniștrii ar putea profita de această ocazie pentru a formula observații cu privire la stadiul actual al negocierilor bilaterale și multilaterale și al altor inițiative ale Uniunii vizând, în special, continuarea promovării Agendei 2030 și a dezvoltării durabile la nivel internațional, evitându-se, în același timp, dezavantajarea comparativă a producătorilor europeni și promovându-se modelul european de producție, ceea ce ar permite exportarea succesului PAC.